

δεδεμένος μετὰ τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας, ἀλλ' ἐπεφυλάσσετο νὰ προσθέτῃ, ὅτι μόνον παρὰ τῇ πριγκιπέσση Καβάλι τὸν ἔβλεπον, ἥτις τὸν ὑπέδεχετο κατὰ τὸν ἀνήκοντα αὐτῷ τρόπον.

Ὅπως δὴποτε τὸ ταξιδίδιον θὰ διεξήγετο εὐθυμότατον, ἂν δὲν εἶχεν ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἐν τῷ πνεύματι τοῦ ἀφορμᾶς ζοφερῶν σκέψεων.

Ὁ μαρκήσιος ἐφθόνην τὴν ἡρεμον φυσιογνωμίαν τοῦ Ἰταλοῦ.

Καὶ τῷ ἐξεφράσθη τοῦτο.

— Ἡ φιλοσοφία, εἶπεν ἐνθουσιωδῶς ὁ Ἰωσήφ, εἶναι βίος ἀπηλλαγμένος βιαίων παθῶν, ἄνευ φιλοδοξίας! διατί δὲν μὲ μιμῆσθε; πρὸ πάντων δὲ πρέπει ν' ἀποφεύγετε τὰς γυναῖκας.

Τὰς γυναῖκας! ἡ λέξις ἐκείνη κατέστησε κατηφεστέραν τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ Ὀλιβιέρου, ἡ Σολάνζη καὶ ἡ πριγκιπέσσα Βάνδα, εἶτα ἡ Ἑλένη, ἡ γλυκεῖα Ἑλένη, τὸ θυμὸς του, διήλθον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, ὡς ὀπτασία.

Ἀπὸ τοῦ Ὡτὲν μέχρι τοῦ Μοαράν, τὸ πᾶν ἔβαινε καλῶς.

Οἱ ταξιδιδῶται διήλθον συνομιλοῦντες ἡσύχως τὴν πεδιάδα τοῦ Σαὸν καὶ τοῦ Λουάνς, ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον, ἀφοῦ διήλθον τὰς πρώτας σειρὰς τῶν ὁρέων τοῦ Ζουρά καὶ ὑπερέβησαν πεδιάδας στενὰς καὶ λόφους γραφικωτάτους, ἔφθασαν εἰς τὰς γυνὰς ἐκείνας κορυφάς, τὰς ταρασσομένας συνεχῶς ἐκ τῶν θυελλῶν τῆς φύσεως καὶ καλυπτομένας ὑπὸ δάσους φυγῶν καὶ λαρίγων μελαίνων καὶ κατηφῶν, κατεσπαρμένων δὲ ὑπὸ λιμνῶν σκαφέντων ἐν τοῖς ἀποτροπαίοις βράχοις, τοῖς ἀποτελοῦσι τὰ Γαλλικὰ ὄρια ἐπὶ τῆς πεδιάδος τῆς Ρόνης καὶ τῆς λίμνης τῆς Γενεύης.

Ἐὰν ὁ μαρκήσιος καὶ ὁ φὸν Γκέμπεν παρετήρουν προσεκτικώτερον τὸν σύντροφόν των, θὰ τὸν ἔβλεπον κατερχόμενον τῆς ἀμάξης, ἐνῶ οἱ ἵπποι ἡσθμῶν ὑπερβαίνοντες ἐπιπόνως ὁδὸν ἐλικοειδῆ κατὰ τὴν προσέγγισιν τοῦ περιφήμου στενοῦ τῆς Φωσίλης καὶ δίδοντα διαταγὰς εἰς ὑπηρέτην, ὅστις τὰς μετεβίβασεν εἰς τὸν ταχυδρόμον, μετὰ τοῦ ὁποῦ ἀντήλαξε βλέμμα ἐξ ἐκείνων, ἅτινα οὐδὲν ἀγαθὸν ὑπόσχονται.

Θὰ ἔβλεπον ἐπίσης, εἰς τὸν προηγούμενον σταθμόν, τὸν κόμητα Ροβέρου συνομιλοῦντα ἐπὶ πολὺ μετὰ ἱππέως πωγωνοφόρου καὶ ἡλιοκαοῦς ὡς Ἀραβὸς, ὅστις ἐστάθμευεν εἰς τὴν αὐλὴν ἀθλίου ξενῶνος, ὅπως ἀλλάξῃ ἵππον.

Ὁ ἱππεὺς ἀνεχώρησεν ὡς ἀστραπή, ἐνῶ ὁ μαρκήσιος καὶ ὁ φὸν Γκέμπεν εἰσῆρχοντο εἰς τὸν σταθμόν, ὅπως θερμανθῶσιν ἀρκούντως, ἵνα εὐκολώτερον διέλθωσι τὰ ὕψη, ἅτινα ὤφειλον ν' ἀνέλθωσιν.

Ὅπως δὴποτε, καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ὄχημα κατήρχετο ταχέως λόφου, ὅπως ἀνέλθῃ ἐτέρου ἔτι μάλλον ἀνωφεροῦς, καὶ πρὸ πάντων ὑψηλοτέρου, εἰς τῶν ἵππων παρεμέρισεν ἀποτόμως πρὸς τὰ δεξιὰ, ὁ δὲ ἀμάξιός τῃς ἐξήτησε νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ μετὰ τοσαύτης ὁρμῆς καὶ πρὸ πάντων ἀδεξιότητος, ὥστε ὁ ἄξων ἐθραύσθη ἐντελῶς.

Τὸ συμβᾶν δὲν ἦτο σπουδαῖον, ἀλλ' ὤφειλον νὰ σταματήσωσιν.

Ἡ νύξ ἐπύρχτο καὶ μάλιστα προηγέλετο κακίστη ὁ ἄνεμος ἐδίωκε τὰ νέφη, ἅτινα περιέβαλλον τὰς κορυφὰς τῶν βράχων, ὡς πυκνὸς ἐρυθροειδὴς ἀτμός.

Οἱ ταξιδιδῶται κατήλθον τῆς ἀμάξης, ὅπως συσκεφθῶσιν.

Οὐδὲν ἠδύναντο νὰ πράξωσι, δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὰ περίεξι σιδηρουργός, τὸ δὲ καλλίτερον ἦτο νὰ ζητήσωσιν ἄστυλόν.

Εὐτυχῶς εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀπόστασιν ὑπῆρχε τοιοῦτον.

Ἐπτακόσια περίπου βήματα μακρὰν, ἐπὶ ὕψους κεκαλυμμένου ὑπὸ φυγῶν, φῶτα ἔλαμπον εἰς τὸ σκότος.

— Εἶναι ὁ «Ἀετὸς», εἶπεν ὁ ὀδηγός, καλὴ στέγη δι' ἓνα βράδυ.

Ὁ φιλόφρων κόμης Ἰωσήφ Ροβέρου ἐνεθουσιάσθη.

Ἡ φιλοσοφία αὐτοῦ, τὸν προήσπιζε κατὰ παντὸς ἀτυχήματος.

Κατὰ τὴν αὐτὴν πρωίαν δύο ὁδοιπόροι διέτρεχον τὴν ὁδόν, ἣν μετὰ μεσημβρίαν ὤφειλε νὰ διατρέξῃ καὶ ὁ κόμης Ἰωσήφ μετὰ τῶν συνοδοιπόρων του.

Ὁ εἰς αὐτῶν ἦτο ὁ νεανίας τοῦ «Ξενοδοχείου τῶν Τριῶν Βασιλέων», ἐπιμελῶς κεκαλυμμένος δι' ἐπανωφορίου ὑπερραμμένου σισύρα, καὶ φέρων ὑποδήματα ρωσσικά, ὅπως προφυλαχθῇ ἐκ τοῦ ψύχους, ὅπερ καθίστατο θανατηφόρον καθ' ὅσον ἀνῆρχοντο εἰς τὰ ὕψη.

Ἐπέβαιναν ὑπερρύθρου ἵππου, λίαν εὐκινήτου καὶ ζωηροῦ.

Ὁ ὑπηρέτης ἦτο περιβεβλημένος μὲ δέρματα, σχεδὸν ὡς ὁ κύριός του καὶ ὁ ἵππος αὐτοῦ ἐφαίνετο ὡς ὁ ἄλλος, ἐκτάκτου ἰσχύος.

Ὁ ἀνὴρ ἐφαίνετο τριακοντούτης περίπου, ἔχων τὴν ρίνα σιμὴν, ὡς τὴν τῶν Καλμούχων, ὁ μελανὸς καὶ οὖλος πώγων αὐτοῦ ἐκάλυπτε σχεδὸν ἅπαν τὸ πρόσωπόν του, μὴ ἀφίνων ἐλεύθερον παρὰ τὴν χαμηλὴν ρίνα καὶ τὸ ἡλιοκαὲς αὐτοῦ μέτωπον. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔλαμπον ὑπὸ τὰς ὀφρὺς αὐτοῦ, ὡς οἱ τῆς γαλῆς ἐν τῷ σκότει.

Ἡ ἐπιδερμὶς τοῦ κυρίου του, ἦτο ἀπεναντίας διαφανοῦς λευκότητος, ἡ χρυσόχρους κόμη του διέφευγε τοῦ ἐκ σισύρας πιλίσκου του, καταβεβίβασμένου ἐπὶ τῶν ὧτων του, εἰς βοστρύχους πλουσίους.

Γνωρίζομεν τὴν ἀφορμὴν τοῦ φαινομένου τούτου.

Ὅταν ἐφθασαν εἰς τὴν ὑψίστην κορυφὴν τῶν ὁρέων τοῦ Ζουρά μετὰ τὸν Σετμουσέλ καὶ Σέχ, ὁ ὠχρὸς νεανίας διηυθύνθη καὶ ἐξήτησε διὰ τοῦ βλέμματος σημεῖον, ὅπερ ἐφαίνετο γνωρίζων, ἡ ὅπερ τῷ ὑπέδειχνεν ὡς πέρας τῆς ἐκδρομῆς του.

Τὸ μέρος ὅθεν ἔστη ἦτο ἐξαισίον.

Ἡ ὁδὸς ἔπαυεν ἀνερχομένη καὶ ἠκολούθει εἰς ἑκατοντάδα τινὰ μέτρων, ὁροπέδιον διακοπτόμενον ὑπὸ βασιλτικῶν λίθων, σχηματιζόντων πρόχωμα περὶ κρημνούς, εἰς τὰ βάθη τῶν ὁποίων, καταρράκτης, ἐξερχόμενος ἐκ σπηλαίου τινός, ἐκρημνίζετο θορυβῶδως.

Ἀριστερᾷ τοῦ ὁροπεδίου, βράχοι ἄλλοκῶτως διαγραφόμενοι ὕψουν τὰς κορυφὰς τῶν τὰς χιόνι περιβαλλομένων, ἐν μέσφ τῶν θάμνων, ἐνῶ πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐν τῷ ὀρίζοντι ὁ ὀφθαλμὸς ἐβυθίζετο μακρὰν ἀνωθεν τῶν ἐπὶ γρανίτου ἐσκαμμένων φαράγγων εἰς κοιλάδας μικρὰς καὶ κορυφὰς βαθμηδὸν κατερχομένας ἐπὶ τοῦ βάρους τῆς κοιλάδος τῆς Ρόνης καὶ εἰς τὸν ἀπέραντον καθρέπτην τῆς λίμνης τῆς Γενεύης, μεγάλῃς ὡς ἡ θάλασσα.

Ἡ πριγκιπέσσα Βάνδα ὀλίγον ἔτι βαίνουσα ἐπὶ τοῦ ὁροπεδίου ἐκείνου, θ' ἀπῆντα κεκρυμμένη ὑπὸ δέσμην φυγῶν ξενῶνα ἀρκούντως εὐρύχωρον, στερεῶς οἰκοδομημένον, τετράγωνον, οὐτινος ἐν τῇ προσόψει ἐκινεῖτο ὕψωμα ἐπὶ τοῦ ὁποῦ τεχνίτης ὁδοιπότης, εἶχε ζωγραφίσει ἀετὸν μὲ ἀνοικτὰ πτερὰ, φέρον τὴν ἐπιγραφὴν: «Εἰς τὸν Ἀετὸν τῶν Βοσγίων».

Ὁ ξενὼν οὗτος εἶχεν ἐν μόνον πάτωμα, ἔχων τέσσαρα παράθυρα ἐν ἐκάστη προσόψει, καὶ τὸ ἰσόγειον.

Τὰ ἱσοστάσια εὐρίσκοντο ἐν τῷ βάθει τοῦ μικροῦ ἐκ φυγῶν δάσους.

Ὁ σταθμὸς οὗτος εἶναι εἰς τῶν γραφικωτέρων τοῦ κόσμου.

Ἡ πριγκιπέσσα διηυθύνθη εὐθὺς πρὸς τὴν κυρίαν θύραν καὶ ἐκάλει κτυπῶσα διὰ τῆς ἀκρας τοῦ μαστιγίου τῆς ἐπὶ τοῦ πλαισίου αὐτῆς¹.

[Ἔπεται συνέχεια].

*Κ.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΛΕΡΑ

ΠΕΠΙΤΑ ΧΙΜΕΝΕΣ

[Συνέχεια]

Κατόπιν ἔκαμεν ἐσχάτην ἐπιθεώρησιν καὶ ἔρριψε τελευταῖον βλέμμα πρὸ τοῦ κατόπτρου, μετὰ τινος κακῶς ὑποκρυπτομένης εὐαρεσκείας, καὶ τέλος κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ ἡμίσειαν λαβούσα κηρίον, κατήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐν ἣ εὐρίσκετο ὁ μικρὸς Ἰησοῦς. Ἦναψ πρῶτον τὰς λυχνίας τοῦ μικροῦ βωμοῦ, αἵτινες ἦσαν ἐσβεσμέναι, καὶ παρετήρησε κατόπιν μετὰ τινος λύπης, ὅτι τὰ ἄνθη ἦσαν μεμαραμμένα.

Ἐξήτησε συγγνώμην παρὰ τῆς σεπτῆς εἰκόνας, διότι τὴν εἶχε παραμελήσει ἐπὶ τόσας ἡμέρας, καὶ γονυπετήσασα, καὶ μονήρης, προσευχήθη ἐξ ὅλης καρδίας, καὶ μετὰ τῆς πεποιθήσεως καὶ τοῦ θάρρους ἐκείνου, ὅπερ ἐμπνέει ὁ ἀπὸ πολλῶν ἔτων ἐν τῷ οἴκῳ φιλοξενούμενος. Παρ' ἐνὸς Ναζωραίου, μὲ τὸν σταυρὸν ἐπ' ὤμου, καὶ τὸν ἀκάνθινον στέφανον ἐπὶ κεφαλῇς, παρ' ἐνὸς «Ἰδε τὸν ἄνθρωπον» ὑβρίζομένου καὶ κολαφιζομένου μὲ τὸν κάλαμον ἀνὰ χεῖρας δι' ἐμπαικτικῶν σκήπτρων καὶ μὲ τὸ τραχὺ σχοινίον δεδεμένος ἔχοντος τὰς χεῖρας, ἡ παρ' ἐσταυρωμένου αἰμοφύρτου καὶ ψυχορραγούντος, ἡ Πεπίτα δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ ζητήσῃ, ὅ,τι ἐξήτησε παρὰ τοῦ Ἰησοῦ,

1. Ἴδε εἰκόνα φύλλου 313.

βρέφους εισέτι, μειδιῶντος χαριέντως, ὑγειοῦς καὶ ροδόχρου.

Ἡ Πεπίτα τὸν παρεκάλεσε νὰ τῇ ἀφήσῃ τὸν δὸν Λουδοβίκον νὰ μὴ τῆς τὸν ἀφαιρέσῃ, διότι αὐτὸς τόσον πλούσιος καὶ τόσον καλῶς ἐφωδιασμένος εἰς ὅλα, ἡδύνατο ἄνευ μεγάλης θυσίας νὰ στερηθῇ τοῦ δούλου ἐκείνου καὶ νὰ τὸν παραχωρήσῃ εἰς αὐτήν.

Ἀφοῦ ἀπετελείωσε τὰς παρασκευὰς ταύτας, αἵτινες δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς καλλωπιστικὰς καὶ θρησκευτικὰς, ἡ Πεπίτα ἐγκαθιδρύθη ἐν τῷ δωματίῳ της, περιμένουσα τὴν ἔλευσιν τοῦ δὸν Λουδοβίκου μετὰ πυρετώδους ἀνυπομονησίας.

Καταλλήλως ἡ Ἀντωνία δὲν εἰδοποίησε περὶ τῆς ἐπισκέψεως τὴν κυρίαν της, εἰμὴ ὀλίγον πρὸ τοῦ προσδιωρισμένου χρόνου. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἔτι, ἔνεκα τῆς βραδύτητος τοῦ ἐραστοῦ, ἡ πτωχὴ Πεπίτα εὐρίσκετο ἐν βασιάνῳ, πλήρης πόθου καὶ στενοχωρίας, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐτελείωσε τὰς προσευχὰς καὶ τὰς ἱκεσίας της πρὸς τὸν μικρὸν Ἰησοῦν, μέχρις οὗ εἶδεν ἐν τῷ δωματίῳ της τὸν ἄλλον μικρὸν.

Ἡ ἐπίσκεψις ἤρχισε σοβαρώτατα καὶ τυπικώτατα. Οἱ συνήθεις χαιρετισμοὶ προσεφέρθησαν μηχανικῶς ἐκατέρωθεν, καὶ ὁ δὸν Λουδοβίκος ἐκάθισε προσκλιθεὶς εἰς τοῦτο, ἐπὶ τινος ἑδρας, χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὸν πῖλον καὶ τὴν ράβδον του, καὶ εἰς οὐχὶ μικρὰν ἀπόστασιν τῆς Πεπίτας. Ἡ Πεπίτα ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου. Παρ' αὐτῇ εὐρίσκετο τραπέζιον μέτινα βιβλία καὶ κηροπήγιον, οὗτινος ἡ φλόξ ἐφώτιζε τὸ πρόσωπόν της. Λαμπτήρ τις ἦναπτε πρὸς τούτοις ἐπὶ τῆς σκευοθήκης. Ἀμφότερα ὅμως τὰ φῶτα ταῦτα, διὰ τὸ μέγεθος τοῦ δωματίου, ἄφινον αὐτὸ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ σκιοφῶτι. Μέγα παρὰθυρον, βλέπον εἰς ἐσωτερικὸν τι κηπήριον, ἔμενεν ἀνοιχτὸν ἐκ τοῦ καύσωνος καὶ ἂν καὶ αἱ κιγκλίδες αὐτοῦ ἦσαν ὡς εἰ σκελετὸς συμπλέγματος κληματίδων καὶ ἱάσμων, ἐν τούτοις διὰ μέσου τῆς πρασιᾶς καὶ τῶν ἀνθέων διοινηγόν ὁδὸν αἱ καθαφαὶ τῆς σελήνης ἀκτῖνες, εισέδουν ἐν τῷ θαλάμῳ καὶ ἐζήτουν νὰ ανταγωνισθῶσι πρὸς τὸ φῶς τοῦ κηρίου καὶ τοῦ λαμπτήρος. Ἡκούετο πρὸς τούτοις, διὰ τοῦ παραθύρου τοῦ πρὸς τὸν εὐρὺν κήπον, ὁ συγκεχυμένος θόρυβος τῶν παιγνιδίων τοῦ ἐξοχικοῦ οἴκου, εὐρισκομένου εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, τὸ μονότονον μορμύρισμα πηγῆς τινος ὑπαρχούσης ἐν τῷ κηπαρίῳ, καὶ τὸ ἄρωμα τῶν ἱάσμων καὶ τῶν ρόδων, ἅτινα ἐκέπαζον τὸ παρὰθυρον, μετὰ τοῦ ἀρώματος τοῦ δὸν Πέτρου, γαρυφάλλων καὶ ἄλλων φυτῶν, ἅτινα ἐκόσμουσαν τὸ ὑπ' αὐτὸ ἄνδρον.

Ἐπῆλθε μακρὰ παῦσις σιωπῇ τόσον δύσκολος νὰ τηρηθῇ, ὅσον καὶ ἂν διακοπῇ. Οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο ἐτόλμα νὰ ὁμιλήσῃ. Ἡ θέσις τῶν ἦτο ἀληθῶς δυσχερής. Καὶ εἰς αὐτοὺς λοιπὸν ἡ ἐξήγησις, καὶ εἰς ἡμᾶς ἡ ἀναπαράστασις ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐξεφράσθησαν, εἶνε ἔργον δυσχε-

ρέστατον, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἄλλως γενέσθαι. Ἀφῶμεν αὐτοὺς τούτους νὰ ἐξηγηθῶσι, καὶ ἀντιγράψωμεν κατὰ λέξιν τοὺς λόγους τῶν.

— Ἐπὶ τέλους ἤξιώσατε νὰ ἔλθετε νὰ μὲ ἀποχαιρετίσετε πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς σας, εἶπεν ἡ Πεπίτα. Ἐγὼ εἶχον ἤδη ἀπελπισθῇ.

Ἡ θέσις τοῦ δὸν Λουδοβίκου κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἦτο λίαν λεπτὴ, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ ἄνδρες, οὐ μόνον οἱ πρωτόπειροι, ἀλλ' ἔτι καὶ οἱ ἀρκούντως γεγυμνασμένοι καὶ εἰθισμένοι εἰς τοὺς τοιοῦτους διαλόγους ἐμπίπτουσιν εἰς ἀνοησίας ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ὁμιλίας τῶν.

Μὴ καταδικάσωμεν λοιπὸν καὶ τὸν δὸν Λουδοβίκον, διότι ἤρχισε τὴν ὁμιλίαν του, ἀπαντῶν δι' ἀνοησιῶν.

— Τὰ παράπονά σας εἶνε ἄδικα, εἶπεν. Ἦλθον ἐδῶ μετὰ τοῦ πατρός μου διὰ νὰ σὰς ἀποχαιρετίσω, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐτύχαμεν τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ μὲς δεχθῆτε ἀφήκαμεν τὰ ἐπισκεπτήριά μας. Μὰς εἶπον ὅτι εἴσθε ὀλίγον ἀσθενής, καὶ καθ' ἐκάστην ἐπέλλαμεν ὅπως ἐρωτῶμεν περὶ τῆς ὑγείας σας. Μεγάλως δὲ νύχαριστήθημεν, μαθόντες ὅτι εὐρίσκεσθε ἐν βελτιώσει. Καὶ τώρα εἴσθε καλλίτερα;

— Σχεδὸν ὅχι, ἀπάντησεν ἡ Πεπίτα. Ἀλλ' ἐπειδὴ βλέπω ὅτι ἔρχεσθε ἀπεσταλμένος παρὰ τοῦ πατρός σας, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ λυπήσω τόσον ἀξιόλογον φίλον, καλλίτερον εἶνε νὰ σὰς εἶπω, καὶ ὑμεῖς νὰ ἐπαναλάβετε πρὸς τὸν πατέρα σας, ὅτι αἰσθάνομαι ἀρκετὴν ἀνακούφισιν. Περιέργον, πῶς ἤλθατε μόνος; Φαίνεται ὅτι θὰ ἔχη πολλὴν ἐργασίαν ὁ δὸν Πέτρος, ἀφοῦ δὲν σὰς συνώδευεν.

— Ὁ πατήρ μου δὲν μὲ συνώδευσε, κυρία, διότι ἄγνοεῖ ὅτι ἤλθον, νὰ σὰς ἐπισκεπθῶ. Ἦλθον μόνος διότι ὁ ἀποχαιρετισμὸς μου πρέπει νὰ ἦν ἐπίσημος, σοβαρός, ἴσως παντοτεινός, ἐνθ' ὁ ἰδικός του εἶνε φύσεως ὅλως διαφόρου. Ὁ πατήρ μου θὰ ἐπανέλθῃ μετὰ τινὰς ἐβδομάδας. Ἐγὼ δέ, δυνατόν νὰ μὴ ἐπιστρέψω ποτὲ πλέον, καὶ ἂν ἐπιστρέψω, θὰ ἦμαι ὅλως διάφορος τοῦ ὅ, τι τὴν σήμερον εἶμαι.

Ἡ Πεπίτα δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ. Τὸ εὐδαιμον μέλλον ὅπερ εἶχεν ὄνειροπολήσει διεσκεδάννυτο ὡσεὶ σκιά. Ἡ ἀκλόνητος ἀπόφασίς της τοῦ νὰ νικήσῃ μὲ οἰανδήποτε θυσίαν τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, τὸν μόνον ὃν ἠγάπησεν ἐν τῇ ζωῇ της, καὶ τὸν μόνον, ὃν ἐθεώρει αὐτὴν ἀξίαν νὰ ἀγαπήσῃ, ἦτο ἀπόφασις ἀνωφελής. Ὁ δὸν Λουδοβίκος ἀπῆρχετο. Ἡ νεότης, ἡ χάρις, ἡ καλλονή, ὁ ἔρως τῆς Πεπίτας, εἰς οὐδὲν ἴσχυον. Εἰκοσαέτις καὶ τόσον ὥραία ἦτο καταδεδικασμένη νὰ ἦναι χήρα διὰ παντός, μόνη, καὶ νὰ ἀγαπᾷ ἐκείνον ὅστις δὲν τὴν ἠγάπα. Πᾶς ἄλλος ἔρως ἦτο ἀδύνατος δι' αὐτήν. Ὁ χαρακτὴρ τῆς Πεπίτας, παρ' ἧς τὰ ἐμπόδια ἐπηύξανον καὶ ἐκραταίουν τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ ἧτις ἀποφασίσασα τι, ἦτο ἱκανὴ τὰ πάντα νὰ ἀνατρέψῃ, ὅπως τὸ κατορθώσῃ,

κατεδείχθη τότε μετ' ἀξιοσημειώτου βίας, καὶ ἀποπτύσσειν πάντα χαλινόν. Ἐπρεπε νὰ νικήσῃ, ἢ νὰ ἀποθάνῃ ἐν τῇ μάχῃ. Ἡ κοινωνικὴ αἰδώς, τὸ τετριμμένον ἔθιμον τῆς ἀποκηρύξεως καὶ ἐπικαλύψεως τῶν αἰσθημάτων, ὅπερ ἀποκτᾶται ἐν τῷ μεγάλῳ κόσμῳ, καὶ ὅπερ τίθησι φραγμὸν εἰς τὴν παραφορὰν τοῦ πάθους, καὶ ἐπενδύει δι' ὑφασμάτων καὶ περιβάλλει διὰ περιφράσεων καὶ λέξεων ἀμφιβόλων τὴν ἐνεργητικότεραν ἐκρηξίν τῶν κακῶς κατασταλλομένων ἐπιθυμιῶν, κατ' οὐδὲν ἴσχυον παρὰ τῇ Πεπίτᾳ, ἧτις ὀλίγον εἶχε συνανασταρῆ μετὰ τοῦ κόσμου καὶ ἠγνόει τὸν μέσον ὅρον, ἧτις οὐδὲν ἄλλο εἶχε μάθει, εἰμὴ νὰ ὑπακούῃ τυφλῶς εἰς τὴν μητέρα της καὶ τὸν πρωτόν της σύζυγον, καὶ νὰ ἀποπέμψῃ κατόπιν δεσποτικῶς τοὺς ἐπιλοίπους ἀνθρώπους. Οὕτω λοιπὸν, ὁμιλήσῃ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἡ Πεπίτα, καὶ ἐδείχθη τοιαύτη, ὁποία ἦτο. Ἡ ψυχὴ της, μεθ' ὅλου τοῦ πάθους ὅπερ ἐνεῖχεν, ἔλαβε νοητὸν σχῆμα ἐν τοῖς λόγοις της, καὶ οἱ λόγοι τῆς δὲν ἐχρησίμευσαν ὅπως περικαλύψωσι τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθηματὰ της, ἀλλ' ὅπως δώσωσιν αὐτοῖς σάρκα. Δὲν ὁμιλήσεν ὡς θὰ ὀμίλει κυρία τις τῶν αἰθουσῶν μας, διὰ τινῶν ἀσφαριῶν καὶ μετριάσμων ἐν τῇ ἐκφράσει, ἀλλὰ μετὰ τῆς εἰδυλλιακῆς ἐκείνης ἀπόλητος, μεθ' ἧς ἡ Χλόη ὀμίλει πρὸς τὸν Δάφνιδα καὶ μετὰ τῆς ταπεινότητος καὶ τῆς ἐντελοῦς ἀφελείας, μεθ' ἧς προσηνέχθη πρὸς τὸν Βοῶζ ἡ νύμφη τοῦ Νοεμί.

Ἡ Πεπίτα εἶπεν:

— Ἐπιμένετε λοιπὸν εἰς τὴν ἀπόφασίν σας; Εἴσθε βέβαιος περὶ τοῦ προορισμοῦ σας; Δὲν φοβεῖσθε μήπως γίνετε κακὸς κληρικός; Κύριε Λουδοβίκε, θὰ καταβάλω μίαν ἔτι προσπάθειαν, θὰ λησμονήσω πρὸς στιγμὴν ὅτι εἶμαι μὴ ἀξέστος κόρη. Θὰ ἀποδυθῶ πᾶν αἰσθημα καὶ θὰ ὁμιλήσω μετὰ ψυχρότητος, ὡσεὶ ἂν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ μᾶλλον ξένου δι' ἐμέ. Ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα πράξεις τινές, αἵτινες διττῶς δύνανται νὰ ἐξηγηθῶσιν. Καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις, τὸ ἄδικον εἶνε μεθ' ὑμῶν. Ἐξηγοῦμαι. Ἐὰν ἡ γυνή, ἧτις διὰ τῶν ἀκκισμῶν της, οὐχὶ βεβαίως καὶ λίαν ἐλευθερίων, σχεδὸν χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς ὑμᾶς, ἐν ταῖς ὀλίγαις ἡμέραις, καθ' ἃς τὴν εἶδατε καὶ τὴν συνανέστραφτε, κατῴρῃσε νὰ σὰς ἐλκύσῃ καὶ νὰ σὰς κάμῃ νὰ στρέψετε πρὸς αὐτὴν βλέμματα ἀνθρωπίνου ἔρωτος, καὶ κατῴρῃσεν ἀκόμη καὶ νὰ τῇ δώσῃτε καὶ δείγματα ἀγάπης, ὅπερ εἶνε σφάλμα, εἶνε ἀμάρτημα δι' οἰονδήποτε, πολλῶ δὲ μᾶλλον δι' ἱερέα, ἐὰν ἡ γυνὴ αὕτη εἶνε, καθὼς καὶ πράγματι εἶνε, μία κοινὴ ἐπαρχιώτις, ἀπαίδευτος, ἄνευ εὐφυΐας καὶ χάριτος, πόσον πρέπει νὰ φοβῆται τις δι' ὑμᾶς, ὅταν συναναστραφῇτε καὶ ἰδῇτε καὶ ἐπισκεφθῇτε ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν, ἄλλας γυναῖκας χιλιάδας ἐπικινδυνωδεστέρας; Θὰ παραφρονήσετε ὅταν ἰδῇτε καὶ συναναστραφῇτε τὰς μεγάλας ἐκείνας κυρίας,

αἵτινες κατοικοῦσιν ἐντὸς μεγάρων, αἵτινες πατοῦσιν ἐπὶ μαλακῶν ταπήτων, αἵτινες ἀπαστράπτουσιν ἐξ ἀδαμάντων καὶ μαργαριτῶν, αἵτινες ἐνδύονται διὰ μεταξωτῶν καὶ τριχάπτων καὶ οὐχὶ διὰ βαμβακεροῦ καὶ μοσολινείων, αἵτινες ἔχουσι γυμνὸν τὸν λευκὸν καὶ καλῶς πεπλασμένον λαϊμόν των, καὶ δὲν καλύπτουσιν αὐτὸν διὰ χυδαίου καὶ κοινοῦ μανδυλίου, αἵτινες εἶνε δεξιώτεροι εἰς τὸ σκοπεῦειν καὶ πληγῶναι, καὶ αἵτινες δι' αὐτὴν ταύτην τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν ἀκολουθίαν καὶ τὴν πομπήν, μεθ' ὧν περιβάλλονται, εἶνε ἔτι μᾶλλον ἐπιθυμηταί, διότι εἶνε ἀπρόσιτοι κατὰ τὸ φαινόμενον, αἵτινες ὁμιλοῦσι περὶ πολιτικῆς, περὶ φιλοσοφίας, περὶ θρησκείας, καὶ περὶ φιλολογίας, αἵτινες ἄδουσιν ὡς κανάρια, καὶ ἴστανται οἷονεὶ περιβαλλόμεναι ὑπὸ νεφέλης ἀρωμάτων, λατρείας καὶ ὑποταγῆς, ἐπὶ ὑποβάθρου ἐκ θριάμβων καὶ νικῶν, θεοποιούμεναι διὰ τοῦ γοήτρου ἐνδόξου τινος ὀνόματος, συνερχόμεναι ἐν περιχύσει αἰθούσας, ἢ ἀποσυρόμεναι ἐν ἡδονικοῖς θαλαμίσκοις, ὅπου εἰσέρχονται μόνον οἱ εὐτυχεῖς τῆς γῆς, τιτλοφορούμεναι τυχόν, ἀλλὰ καλούμεναι ὑπὸ μὲν τῶν οἰκείων: Πεπίτα, Ἀντωνία, Ἀγγελική, ὑπὸ δὲ τῶν ἄλλων: ἡ ἐκλαμπροτάτη κυρία Δουκίσσα, ἡ ἡ ἐκλαμπροτάτη κυρία Μαρκησία. Ἐὰν ὑπεκύβητε πρὸ μιᾶς ἀξέστου χωρικῆς, ἥδη κατὰ τὴν παραμονὴν αὐτῇ τῆς χειροτονίας σας, καὶ μεθ' ὅλου τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ὃν δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ, καὶ ἐὰν ὑπεκύβητε ἀγόμενος ὑπὸ στιγμαίας ἰδιοτροπίας, δὲν ἔχω δίκαιον προμαντεύουσα, ὅτι θὰ γίνηται κληρικὸς ἀποτρόπαιος, βέβηλος, φιλόκοσμος καὶ ὀλέθριος, καὶ ὅτι θὰ ὑποκύψετε ἀνὰ πᾶν βῆμα; Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, πιστεύσατέ με, κύριε Λουδοβίκε καὶ μὴ πρὸς ὕβριν σας, ὅτι οὐδ' ἀξίζετε τοῦλάχιστον ὡς σύζυγος τιμίας γυναικός. Ἐὰν συνελθίψατε τὰς χεῖρας μετὰ τῆς ζέσεως καὶ τῆς τρυφερότητος τοῦ περιπαθεστέρου ἐραστοῦ, ἐὰν ἡτενίσατε διὰ βλεμμάτων ὑπισχνουμένων τὸν οὐρανόν, τὴν αἰωνιότητα τοῦ ἔρωτος, καὶ ἄν... ἐφιλήσατε γυναικᾶ, ἣτις οὐδὲν ἄλλο σᾶς ἐνέπνεεν, εἰμὴ κατι τι, τὸ ὅποιον δὲν δύναμαι νὰ ὀνομάσω, ὑπάγετε εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ συζηχθῆτε τὴν γυναικᾶ ταύτην. Ἐὰν αὕτη εἶνε καλὴ δὲν θὰ σᾶς θελήσῃ διὰ σύζυγον, ἀλλ' οὐδὲ κἂν δι' ἐραστὴν. Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ, μὴ γίνετε οὐδὲ κληρικὸς. Ἡ ἐκκλησία ἔχει ἀνάγκην ἄλλων ἀνθρώπων, σοβαροτέρων καὶ ἐναρετωτέρων ὡς λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου. Τούναντίον, ἐὰν ἡσθάνητε μέγα πάθος διὰ τὴν γυναικᾶ ταύτην, περὶ ἧς ὁμιλοῦμεν, καίτοι δὲν εἶνε ἀξία, διατί τὴν ἐγκαταλίπετε καὶ τὴν ἐξαπνίστε μετὰ τσαύτης σκληρότητος; Ὅσον ἀναξία καὶ ἂν εἶνε, ἐὰν πράγματι ἐνέπνευσε τὸ μέγα τοῦτο πάθος, δὲν πιστεύετε ὅτι θὰ τὸ συμερισθῇ καὶ αὐτῇ, καὶ ὅτι θὰ γίνῃ θῦμα τοῦ πάθους τούτου; Διότι, ὅταν ὁ ἔρως εἶνε μέγας, ὑψηλὸς καὶ βίαιος, δὲν ἐπιβάλλεται πάντοτε; Δὲν

τυραννεῖ καὶ ὑποτάσσει ἀκαταμαχῆτως τὸν ἀγαπῶντα εἰς τὸ ἀγαπώμενον ἀντικείμενον; Μὲ τὰ μέτρα καὶ σταθμὰ τοῦ ἔρωτός σας, πρέπει νὰ μετρήσετε καὶ τὸν τῆς ἐρωμένης ὕμῶν. Καὶ πῶς νὰ μὴ φοβῇται τις δι' αὐτήν, ἐὰν ὑμεῖς τὴν ἐγκαταλίπετε; Ἐχει αὕτη τὴν ἀνδρικήν ἐνεργητικότητα, τὴν σταθερότητα, ἣν ἐμπνέει ἡ σοφία τῶν βιβλίων, τὴν φιλοδοξίαν, τὸ πλῆθος τῶν μεγαλεπήβολων σχεδίων, καὶ ἅπαντα ἐκεῖνα, ἅτινα ἐνυπάρχουσιν ἐν τῷ καλλιεργημένῳ καὶ λεπτῷ πνεύματί σας, ὅπως ἀποσπάσῃ καὶ ἀπασχολήσῃ αὐτὴν ἄνευ μεγάλης βίας, ἀπὸ παντὸς ἐτέρου γήινου αἰσθηματος; Δὲν ἐννοεῖται ὅτι θὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς λύπης, καὶ ὅτι ὑμεῖς, προωρισμένος νὰ κάμνετε ἀναιμάκτους θυσίας θέλετε ἀρχίσει αὐτὰς διὰ τῆς σκληρᾶς θυσίας ἐκείνης, ἣτις περισσότερον σᾶς ἀγαπᾷ;

— Κυρία—ἀπήντησεν ὁ δὸν Λουδοβίκος, καταβάλλων προσπάθειάς ὅπως ὑποκρύψῃ τὴν συγκίνησίν του, καὶ ὅπως μὴ γίνῃ κατὰδηλος ἡ ταραχὴ του καὶ τὸ ὑποπτόμενον καὶ τραυλίζον τῆς φωνῆς αὐτοῦ — κυρία, καὶ ἐγὼ ἐπίσης πρέπει νὰ κυριεύσω ἐμαυτοῦ πολὺ, ὅπως σᾶς ἀπαντήσω μετὰ τῆς ψυχρότητος ἐκείνου, ὅστις προβάλλει ἐπιχειρήματα κατὰ ἐπιχειρημάτων ἐν φιλονεικίᾳ. Ἀλλ' ἡ κατηγορία σας εἶνε τόσο λογικὴ, καὶ συγχωρήσατέ μοι τὴν ἔκφρασιν, τόσο τεχνιέντως σοφιστικὴ, ὥστε εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ πολεμήσω αὐτὴν δι' ὀλίγων δικαιολογήσεων. Δὲν ἐνόμιζον ὅτι ἐπρόκειτο νὰ συζητήσω ἐνταῦθα, καὶ νὰ τροχίσω τὸ ταπεινὸν πνεῦμά μου· ἀλλὰ σεῖς μὲ καταδικάζετε εἰς τοῦτο, ἐὰν δὲν θέλω νὰ θεωρηθῶ ὡς τέρας. Θὰ σᾶς ἀπαντήσω λοιπὸν εἰς τὰς ὑπερβολὰς τοῦ σκληροῦ διλήμματος, ὅπερ ἐχαλκεύσατε ἐναντίον μου. Ἄν καὶ ἀνατραφεῖς παρὰ τὸ πλεονεξία τοῦ Θεοῦ μου καὶ ἐν τῷ ἱεροσπουδαστηρίῳ, ὅπου δὲν ἔβλεπον γυναικας, μὴ νομίζετε ὅτι ἤμην τόσο ἀμαθὴς καὶ τόσο στείρος φαντασίας, ὥστε νὰ μὴ εἶχον κατορθώσει νὰ παραστήσω αὐτὰς ἐν τῷ πνεύματί μου, τόσο ὠραίας καὶ τόσο θελκτικὰς, ὅσον δύναται νὰ ᾔνῃ. Ἡ φαντασία μου, τούναντίον, ὑπερέβαλλε τὴν πραγματικότητα. Διεγειρομένη ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν βιβλικῶν ἡσμάτων, καὶ τῶν ἐθνικῶν ποιητῶν, ἀνέπλαττε γυναικας εὐγενεστέρας, χριστεστέρας, φρονιμωτέρας ἐκείνων, αἵτινες συνήθως ἀπαντῶνται ἐν τῷ πραγματικῷ κόσμῳ. Ἐγνώριζον λοιπὸν τὸ μέγεθος τῆς θυσίας, ἣν ἔκαμνον, καὶ μάλιστα ὑπερέβαλλον αὐτήν, ὅτε ἀπηνόουμην τὸν ἔρωτα τῶν γυναικῶν τούτων, ὅπως ἀνυψωθῶ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱερέως.

» Ἀρκούντως ἐγνώριζον πόσον ἐπαυξάνει τὸ θέλητρον μιᾶς ὠραίας γυναικός ὅταν ἐνδύεται διὰ πλουσιῶν ὕψαμάτων καὶ ἐξαστραπτόντων κοσμημάτων, καὶ περιβάλλεται ὑπ' ὅλων τῶν καλλῶν τῆς μᾶλλον λεπτῆς ἀνατροφῆς, καὶ ὅλου τοῦ πλούτου, τοῦ προσποριζομένου ὑπὸ

τῆς ἀκαταβλήτου χειρὸς καὶ τοῦ ἀκαταβλήτου πνεύματος τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀρκούντως ἐγνώριζον ἐπίσης, πόσον ἐπαυξάνουσι τὴν φυσικὴν εὐφυΐαν, πόσον καθαρίζουν, ἐξυψοῦσι καὶ λαμπρύνουσι τὴν διάνοιαν τῆς γυναικός ἡ συναναστροφή μετὰ ἐπιστήμων ἐν τῇ ἐπιστῇ ἀνδρῶν ἢ ἀνάγνωσις ἀγαθῶν βιβλίων, αὕτη αὕτη ἡ θέα τῶν ἀνθουσῶν πόλεων μετὰ τῶν μνημείων των καὶ τῶν μεγαλειῶν, ἅτινα περιέχουσι. Πάντα ταῦτα ἐφάνταζόμην τοσοῦτον ζωηρά, καὶ τὰ ἔβλεπον τόσο ὠραία, ὥστε μὴ ἀμφιβάλλετε, ὅτι ἐὰν ἴδω καὶ συναναστραφῶ τὰς γυναικας ταύτας, περὶ ὧν μοὶ ὁμιλεῖτε, μακρὰν τοῦ νὰ ὑποπέσω εἰς τὴν λατρείαν καὶ τὴν παραφροσύνην, ἃς προμαντεύετε, ἴσως θέλω ἀπογοητευθῇ, βλέπων τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἰδανικοῦ ἀπὸ τοῦ πραγματικοῦ, καὶ τοῦ ζῶντος ἀπὸ τοῦ ἐξωγραφημένου.

— Τὰ ἰδικά σας εἶνε πράγματι σοφίσματα! διέκοψεν ἡ Πεπίτα. Πῶς νὰ σᾶς ἀρνηθῇ τις, ὅτι αὐτὸ τὸ ὅποιον ζωγραφεῖτε ἐν τῇ φαντασίᾳ σας εἶνε ὠραιότερον τοῦ πραγματικοῦ; Ἀλλὰ καὶ πῶς νὰ ἀρνηθῇ τις ἐπίσης, ὅτι τὸ πραγματικὸν εἶνε θελκτικώτερον τοῦ φαντασιώδους καὶ ὄνειροπολουμένου; Τὸ ἀόριστον καὶ αἰθέριον ἐνός φαντασιοκοπήματος, ὅσον ὠραῖον καὶ ἂν ᾔνῃ, δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὸ ὕλικὸς διεγείρον τὰς αἰσθήσεις. Κατὰ τῶν κοσμικῶν ὄνειροπολήσεων, ἐννοῶ ὅτι θέλουσιν κατισχύσει ἐν τῇ ψυχῇ σας αἱ θρησκευτικαὶ εἰκόνες, ἀλλὰ φοβοῦμαι μήτοι αἱ θρησκευτικαὶ εἰκόνες δὲν δυνηθῶσι νὰ κατανικήσωσι τὰς κοσμικὰς πραγματικότητας.

— Λοιπὸν μὴ φοβεῖσθε τὸ τοιοῦτον, κυρία, ἀπήντησεν ὁ δὸν Λουδοβίκος. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἡ φαντασία μου ἀναπλάττει εἶνε πολὺ ζωηρότερον ἐκείνου, τὸ ὅποιον ὀλόκληρον τὸ σύμπαν, ἐκτὸς ὕμῶν, διὰ τῶν αἰσθήσεων μοὶ μεταδίδει.

— Καὶ διατί ἐκτὸς ἐμοῦ; Τοῦτο μὲ καταρρίπτει εἰς ἐτέρους ἐνδοιασμούς. Μήπως ἡ ἰδέα, ἣν ἔχετε περὶ ἐμοῦ, ἡ ἰδέα ἣν ἀγαπᾶτε, εἶνε πλᾶσμα τῆς τόσο γονίμου ταύτης φαντασίας σας, παραισθησία οὐδόλως ὁμοιάζουσα μετ' ἐμοῦ;

— Ὅχι· δὲν εἶνε τοιαύτη. Πιστεύσατε, ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη εἶνε καθ' ὅλα ὁμοία πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' ἴσως εἶνε συγγενὴς τῇ ψυχῇ μου. Ἰσως ἐνυπάρχει ἐν αὐτῇ, ἀφ' ἧς ἐπλάσθη παρὰ τοῦ Θεοῦ. Ἰσως ἀποτελεῖ μέρος τοῦ πνεύματός της, ἴσως εἶνε τὸ ἀγνώτερον καὶ πλουσιώτερον μέρος τῆς ὑπάρξεώς της, ὡς τὸ ἄρωμα ἐν τοῖς ἀνθεσιν.

— Καλὰ τὸ ἐφοδοῦμην ἐγώ. Τώρα μοὶ τὸ ὁμολογεῖτε. Δὲν μὲ ἀγαπᾶτε. Ἐκεῖνο ὅπερ σεῖς ἀγαπᾶτε, εἶνε τὸ πνεῦμα, τὸ ἄρωμα, τὸ ἀγνώτερον μέρος αὐτῆς τῆς ψυχῆς σας, εἰς τὸ ὅποιον ἐδώκατε μορφὴν ὁμοιάζουσαν πρὸς ἐμέ.

— Ὅχι, Πεπίτα. Μὴ διασκεδάζετε βασιανίζουσα με. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀγαπᾶ, εἰσθε σεῖς, καὶ σεῖς τοιαύτη ὁποῖα εἰσθε. Ἀλλ' εἶνε τόσο ὠραῖον, τόσο ἀγνόν, τόσο λεπτοφυὲς αὐτὸ τὸ ὅποιον ἀγαπᾶ,

ὥστε δὲν δύναμαι νὰ παρδεχθῶ ὅτι διέρχεται ὁλόκληρον διὰ τῶν αἰσθητηρίων μου κατὰ τρόπον συνήθη, καὶ φθάνει μέχρι τῆς ἀντιλήψεώς μου. Φαντάζομαι λοιπὸν καὶ πιστεύω καὶ θεωρῶ ὡς βέβαιον, ὅτι ἐνυπῆρχε πρὶν ἐν ἐμοί. Εἶνε ὡς ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ, ἣτις εὐρίσκετο ἐν ἐμοί, ἣτις ἐμεγαλύνθη καὶ ἀνεπτύχθη ἐν ἐμαυτῷ, καὶ ἣτις, ἐν τούτοις, ἔχει τὸ πραγματικόν της ἀντικείμενον, ἀνώτερον, ἀπείρως ἀνώτερον τῆς ἰδέας. Ὅπως πιστεύω ὅτι ὑπάρχει ὁ Θεός, οὕτω πιστεύω ὅτι ὑπάρχετε καὶ ὑμεῖς, καὶ ὅτι ἡ ἀξία σας εἶνε χιλιάκις μείζων τῆς ἰδέας, ἣν περὶ ὑμῶν ἐσχημάτισα.

— Ἀκόμη ἔχω μίαν ἀμφιβολίαν. Μὴ τυχὸν ἡ γυνὴ ἐν γένει, καὶ οὐχὶ ἐγὼ ἀποκλειστικῶς καὶ ἰδιαιτέρως, σὰς διήγειρε τὴν ἰδέαν ταύτην;

— Ὁχι, Πεπίτα. Τὸ θέλητρον, ἡ μαγεία μιᾶς γυναικός, ὡραίᾳ τὴν ψυχὴν καὶ εὐγενεὺς τὴν θεάν, εἶχον εἰσδύσει, καὶ προτοῦ σὰς ἶδω ἐν τῇ φαντασίᾳ μου. Οὐδεμίᾳ δούκισσᾳ ἢ μαρκησίᾳ τῆς Μαδρίτης, οὐδεμίᾳ αὐτοκράτειρᾳ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδεμίᾳ βασιλίᾳ ἢ ἡγεμονίᾳ τοῦ κόσμου δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὰ ἰδεώδη καὶ φανταστικά ἐκεῖνα πλάσματα μεθ' ὧν συνέζησα, ἀφ' ἧς ἔφθασα εἰς τὴν ἔφηβον ἡλικίαν, τὰ ἐμφανιζόμενά μοι ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν ἢ τῶν δωματίων, τῶν ἐστολισμένων μετ' ἀμυθίου πολυτελείας καὶ ἀπαραβλήτου καλαισθησίας, ἅτινα εἶχον ὠκοδομήσει ἐν τοῖς φαντασιώδεσι κόσμοις τοῦ πνεύματός μου, καὶ ἅτινα ἔδωσά κατόπιν ὡς κατοικίαν εἰς τὰς Λαύρας μου, τὰς Βεατρίκας μου, τὰς Ἰουλίᾳς μου, τῆς Μαργαρίτας καὶ τῆς Ἐλεονόρας μου, ἢ εἰς τὰς Κυθίας, τὰς Γλυκεράς καὶ τὰς Λεσβίας μου. Τὰς ἔστεφον ἐν τῇ φαντασίᾳ μου διὰ διαδημάτων καὶ τιαρῶν ἀνατολικῶν, τὰς περιέβαλον δι' ἀλουργίδας ἐκ χρυσοῦ καὶ πορφύρας, καὶ τὰς περιεστοίχιζον διὰ βασιλικῆς πομπῆς, ὡς τὴν Ἑσθῆρ καὶ τὴν Βασθῆ. Ταῖς ἀπέδιδον τὴν βουκολικὴν ἀπλότητα τῆς πατριρχικῆς ἐποχῆς, ὡς τὴν τῆς Ρεβέκκας καὶ τῆς Σουναμίτιδος, καὶ τὴν γλυκεῖαν ταπεινοφροσύνην καὶ τὴν εὐσέβειαν τῆς Ρούθ. Τὰς ἤκουον ὁμιλοῦσας ὡς τὴν Ἀσπασίαν ἢ τὴν Ὑπατίαν, τὰς ἀριστοτέχνιδας τῆς ρητορικῆς. Τὰς συνήθροιζον ἐν πλουσιωτάταις αἰθούσαις καὶ ταῖς ἐχάριζον τὴν ἑνδοξὸν ἀνταύγειαν τοῦ εὐγενεοῦς αἵματος καὶ τῆς ἐκλάμπρου κατὰγωγῆς, ὡς εἰ ἦσαν αἱ μᾶλλον ὑπεροπτικά καὶ εὐγενεῖς δέσποιναι τῶν πατρικίων τῆς Ρώμης. Τὰς ἐβλεπον χαρίεσσας, φιλαρέσκους, φαιδράς, πλήρεις ἀριστοκρατικῆς ἐλευθερίας, ὡς τὰς κυρίας τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίκου δεκάτου τετάρτου ἐν Βερσαλλίαις, καὶ τὰς ἐστόλιζον ὅτε μὲν δι' αἰδήμονος περιβολῆς, ἐμπνεούσης τὸ σέβας, ὅτε δὲ διὰ χιτῶνων καὶ πέπλων λεπτοτάτων, διὰ τῶν ἀεροειδῶν πτυχῶν τῶν ὁποίων διαγράφεται ὁλόκληρος ἡ πλαστικὴ τελειότης τῶν ὡραίων των σχημάτων, καὶ ἄλλοτε διὰ τοῦ διϋφασμένου ἐκεῖνου ἀέρος, ὃν ἐφόρουσαν αἱ ὡραῖαι ἐταῖραι τῶν Ἀθη-

νῶν καὶ τῆς Κορίνθου, ὅπως διαλάμπη ὑπὸ τὴν νεφελοειδῇ ταύτῃ περιβολῇ τὸ λευκὸν καὶ ροδόχρουν τοῦ εὐπλάστου αὐτῶν σώματος. Ἀλλὰ τί ἰσχύουσιν αἱ τέρεφεις τῶν αἰσθητηρίων, καὶ ὁλόκληρος ἡ δόξα καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ κόσμου, ὅταν μία ψυχὴ φλέγεται καὶ καταναλίσσεται ἐν τῷ θεῷ ἔρωτι, ὅπως ἡσθάνομην ἴσως μεθ' ὑπερβολικῆς ὑπεροφίας καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν φλεγομένην καὶ καταναλίσκομένην; Βράχοι πελώριοι, ὄρη ὁλόκληρα, ἐὰν τύχωσιν ἐμποδίζοντα τὴν διαστολὴν τοῦ πυρός, ὅπερ αἴφνης ἀνάπτει ἐν τῷ κόλπῳ τῆς γῆς, ἐκσφενδονίζονται εἰς τὸν ἄερα, ἀφίνοντα τόπον καὶ διανοίγοντα δίοδον εἰς τὰ διαστελλόμενα ἄερια τῆς ὑπομονευούσης πυρίτιδος, ἢ εἰς τὰς διαπύρους ὕλας τοῦ ἡφαιστείου ἐν τῇ βροντῷδε ἐκρήξει του. Οὕτως, ἢ καὶ ἰσχυρότερον ἔτι, ἐκσφενδονίζεν ἀφ' ἐκυτοῦ τὸ πνεῦμά μου ὁλόκληρον τὸ βῆρος τοῦ σύμπαντος, καὶ τῆς πεπλασμένης καλλονῆς, ὅπερ ἐπεκάθητο ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἡχμαλώτιζεν, ἐμποδίζον αὐτὸ νὰ πετασθῇ πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις εἶνε τὸ κέντρον αὐτοῦ. Οὐχί· δὲν παρήτησα ἐξ ἀγνοίας οὐδὲν δῶρον, οὐδεμίαν γλυκύτητα, οὐδεμίαν δόξαν. Τὸ πᾶν ἐγνώριζον καὶ τὸ ἐξετίμων ὑπὲρ τὴν ἀξίαν του, ὅταν περιεφρόνησα αὐτὸ δι' ἄλλο δῶρον, δι' ἄλλην δόξαν, δι' ἄλλας μείζονας ἡδονάς. Ὁ γῆινος ἔρος τῆς γυναικός, διήλθε πρὸ τῆς φαντασίας μου, οὐ μόνον μεθ' ὧν αὐτοῦ τῶν θωπειῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν ὑπερφύων ἐκεῖνων καὶ ἀπείρων θελητῶν, μετὰ τοῦ ἐπικινδυνωδεστέρου τῶν πειρασμῶν, ἐκεῖνου ὃν καλοῦσι οἱ θεολόγοι παρθενικὸν πειρασμόν, ὅταν δηλαδὴ τὸ πνεῦμα, μήπω ἀπογοητευθὲν ὑπὸ τῆς πείρας καὶ τοῦ ἁμαρτήματος, φαντάζεται ἐν τῷ ἐρωτικῷ ἐναγκαλισμῷ ἐνυπάρχουσιν ὑψίστην ἡδονήν, ἀπείρως ἀνώτεραν ἀναμφιβόλως πάσης πραγματικότητος, καὶ πάσης ἀληθείας. Ἀφ' οὗ ἡ σθάνῃ ἐμαυτόν, ἀφ' οὗ ἡνδρώθην, ἤδη πρὸ ἐτῶν, διότι ἡ παιδική μου ἡλικία μικρὸν διήρκεσε, περιεφρόνησα ὅλας αὐτὰς τὰς σκιάς, ὅλας αὐτὰς τὰς ἀνταυγείας τῆς ἡδονῆς καὶ τοῦ κάλλους, ἐρωτευθεὶς ἀρχέτυπόν τινα ὡραιότητα, καὶ ποθῶν τέρψιν τινα ὑψίστην. Ἐφρόντισα νὰ ἀποθάνω ἐν ἐμαυτῷ, ὅπως ζήσω ἐν τῷ ἀγαπωμένῳ ἀντικειμένῳ, νὰ ἀπογυμνώσω οὐ μόνον τὰς αἰσθήσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς δυνάμεις αὐτὰς τῆς ψυχῆς μου, πάσης κοσμικῆς ἐπιθυμίας, παντός εἰδῶλου, καὶ πάσης εἰκότος, ὅπως δυνήθω νὰ εἰπῶ δικαίως, ὅτι δὲν ζῶ ἐγὼ, ἀλλ' ὅτι ὁ Χριστὸς ζῇ ἐν ἐμοί. Ἰσως, ἡμάρτησα ἐπὶ ὑπεροφίᾳ καὶ ἐμπιστοσύνῃ εἰς ἐμαυτόν, καὶ ὁ Θεὸς ἡθέλησε νὰ με τιμωρήσῃ. Τότε παρενεβλήθητε σεῖς ἐν τῇ πορείᾳ μου, καὶ με ἀπεσπᾶσατε ἀπ' αὐτοῦ καὶ με ἐξετροχιάσατε. Ἦδη με μέμψεσθε, με ἐμπκίζετε, καὶ με κακολογεῖτε ὡς ἐλαφρόν καὶ ἐπιπόλαιον. Μεμφομένη δὲ καὶ ἐμπκίζουσα ἐμέ, προσβάλλετε καὶ ὑμᾶς αὐτήν, ὑποθέτουσα ὅτι τὸ σφάλμα μου ἡδύνατο νὰ με ἀνγκάσῃ νὰ τὸ

διαπράξῃ καὶ ἄλλη τις οἰαδήποτε γυνή. Δὲν θέλω, ἐνῷ πρέπει νὰ εἶμαι ταπεινός, νὰ ἁμαρτήσω ἐπὶ ὑπεροφίᾳ, ὑπερασπιζόμενος ἐμαυτόν. Ἐὰν ὁ Θεός, τιμωρῶν τὴν ὑπεροφίαν μου, ἀπέσυρε τὴν χάριν τοῦ ἀπ' ἐμοῦ, εἶνε δυνατόν ἡ ποταπωτέρη ἀφορμὴ νὰ με κλονίσῃ καὶ νὰ με καταρρίψῃ. Μῶλα ταῦτα σὰς λέγω, ὅτι τὸ πνεῦμά μου, ἴσως παραισθητοῦν, ἐννοεῖ ὅλως διαφόρως τὴν πτώσιν μου ταύτην. Ἰσως εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς μήπω δαμασθείσης ὑπεροφίας μου, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὴν ἐννοῶ ἄλλως πως. Δὲν κατορθῶν νὰ πείσω ἐμαυτόν, ὅτι εἶνε ποταπός καὶ ταπεινός ὁ λόγος τῆς πτώσεώς μου. Ὑπεράνω πάντων τῶν ὀνειροπολημάτων τῆς νεανικῆς φαντασίας μου, ἐπεκάθησε καὶ ἐνεθρονίσθη ἡ πραγματικότητα, ἣν εἶδον ἐν ὑμῖν.

«Πάσας τὰς νύμφας μου, πάσας τὰς βασιλίσσας μου, πάσας τὰς θεᾶς μου, ὑμεῖς τὰς ὑπερτερεῖτε. Ὑπεράνω τῶν ἰδανικῶν πλασμάτων μου, διασκεδασθέντων, συντριβέντων, ἀπορριφθέντων, χάριν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἀνυψώθη ἐν τῇ ψυχῇ μου ἡ πιστὴ εἰκὼν σας, τὸ ἀκριβέστατον ἀντίτυπον τῆς ζωῆς καλλονῆς, ἣτις κοσμεῖ, ἣτις εἶνε ἡ ὑπαρξὶς αὐτοῦ τοῦ σώματος καὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς σας. Ἰσως καὶ τι τὸ μυστηριώδες, τὸ ὑπερφυσικόν, παρενεβλήθη εἰς τοῦτο, διότι σὰς ἡγάπησα ἀφ' οὗ σὰς εἶδον, καὶ σχεδὸν πρὶν ἢ σὰς ἶδω. Πολὺ πρὶν ἢ λάβω συνείδησιν τῆς ἀγάπης μου, ἤδη σὰς ἡγάπων. Ὅθ' ἐλεγέ τις ὅτι ὑπῆρξέ τι τὸ μοιραῖον ἐν τούτῳ. Ὅτι ἦτο γεγραμμένον· ὅτι ἦτο εἰμαρμένον.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΑΝΤ. ΦΡΑΒΑΣΙΛΗΣ.

ΖΗΛΟΥΤΥΠΙΑ

Ἰταλικὸν διήγημα

Ὁ δικηγόρος Ἐρρίκος Σεράλτης ἐπιστρέψας ἐσπέραν τινα εἰς τὸν οἶκόν του, κείμενον ἐν θέσει ἐκ τῶν μάλα κεντρικωτέρων τῆς Λεωφόρου Βικτωρος Ἐμμανουήλ, ἐκλείσει βιαίως καὶ μετὰ πείσματος τὴν ἐξώθυραν, καὶ χωρὶς οὔτε προσοχῆς καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὸν εὐπειθῆ χαίρετισμόν τῆς καλῆς ἐσπέρας, ὃν κατὰ τὴν διάβασίν του τῷ ἀπέτεινε ὁ γέρον Μιχάλης, ὁ πιστὸς αὐτοῦ ὑπηρέτης, διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἐκλείσθη ἐν αὐτῷ.

Βλέπων τις αὐτὸν δὲν ἦτο δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ ὅτι τὸ νευρικόν του σύστημα εἶχε προσφάτως διεγερθῇ ὑπὸ βιαίας καὶ ἰσχυρᾶς ταραχῆς.

Ἡ εὐγενὴς καὶ κανονικὴ αὐτοῦ φυσιογνωμία, νέου μόλις τριακοντούτου, συνεστέλλετο ἐν ὑπερμέτρῳ ὀργῇ τὸ εὐρύ καὶ νοῆμον αὐτοῦ μέτωπον συνωφρυστοῦ ἐν ἀπειρίᾳ ρυτίδων, βαθέως ἐγκεκαρχαγμένων, οἱ δὲ καστανόχροες καὶ λεπτοὶ αὐτοῦ μύστακες ἐφαίνοντο ὅτι ὑπῆρξαν θύμα σπασμωδικῶν συστροφῶν. Καὶ διατί ὅλα ταῦτα; Ἰδοὺ ἡ ἐξήγησις τῆς καταιγίδος ταύτης, ὑπὸ οὐρανὸν ἀνέφελον.